

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

אסמכתא: 09425512

נוהל הכרזה על מוות על ידי פאראמדיק באט"ן של אגודת מגן דוד אדום
בישראל ללא נוכחות רופא והוצאת הודעת פטירה

1. מטרה:

נוהל זה והנספחים לו המהווים חלק מלא ובלתי נפרד מהנוהל, בא להסדיר את השיטה והמענה להכרזה על פטירה והוצאת הודעת פטירה במערך הטרומ אשפוזי על-ידי פאראמדיק ראש צוות ALS של אגודת מגן דוד אדום בישראל, הפועלת לפי חוק מגן דוד אדום, תש"י - 1950 (להלן: "מד"א"), ללא נוכחות רופא, ועל-פי הנחיות נוהל זה והפרוטוקולים הנספחים לו, באישור רופא היושב במוקד הרפואי של מד"א ולו קשר ישיר עם הפאראמדיק המצוי בשטח.

2. הגדרות:

"אט"ן" – אמבולנס טיפול נמרץ של מד"א בישראל, המצויד בצידוד תקני ויעודי ופועל ע"פ נהלי מד"א, ומצוות בפאראמדיק מוסמך על פי נוהל זה, ובאיש צוות רפואי נוסף פאראמדיק או חובש רפואת חירום / רפואה דחופה של מד"א.

"פאראמדיק" – בוגר מסלול הכשרת פאראמדיק בארץ או בחו"ל שהוכר על-ידי מנהל אגף רפואה במד"א ו/או המנהל הכללי של משרד הבריאות, הוא בעל הרשאה לפעול במד"א כראש צוות ALS, הינו מוסמך ומוכשר לקיום וביצוע נוהל זה, אושר לכך אישית על ידי מנהל אגף רפואה של מד"א, ועבר השתלמויות וריענונים ייעודיים, כמפורט ב"סילבוס הכשרת פאראמדיקים בנוגע לקביעת מוות" – המצורף ומסומן כנספח ו'.

"מוקד רפואי" – המוקד הרפואי של מד"א, מוקד הנותן מענה 24 שעות ביממה, במשך כל ימות השנה, על-ידי רופא מומחה המשמש כרופא המוקד הרפואי מטעם מד"א.

"טופס הכרזה על מוות" - טופס שימולא על-ידי פאראמדיק על-פי התנאים המפורטים בנספח א'.

משרד הבריאות
Ministry of Health
Jerusalem ירושלים

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

"רופא המוקד הרפואי" – רופא מומחה בתחום הרפואה הדחופה, קרדיולוגיה, הרדמה או טיפול נמרץ, על בסיס כל דין ו/או נוהל מחייב של משרד הבריאות.

"טופס הודעת פטירה" - כהגדרתו לפי סעיף 7 לחוק מרשם האוכלוסין תשכ"ה – 1965 מצורף ומסומן כנספח ב'.

"פרוטוקול אי ביצוע/הפסקת פעולות החיאה" - המצורף ומסומן כנספח ג'.

"פרוטוקול דום לב ונשימה כתוצאה מטראומה (TCPA)" - המצורף ומסומן כנספח ד'.

"רופא לשכת הבריאות" – רופא לשכת בריאות המאושר על ידי משרד הבריאות על בסיס פקודת בריאות העם-1940, ו/או על בסיס כל דין ו/או נוהל מחייב של משרד הבריאות.

"דו"ח רפואי" – דו"ח של מד"א המתאר את פרטי המטופל, פרטי האירוע ופרטי המענה הרפואי שניתן למטופל.

3. הנחיות :

א. הכרזה על מוות :

הכרזה על מוות תבצע בהתאם ליישום "פרוטוקול אי ביצוע/ הפסקת פעולות החיאה", או "פרוטוקול דום לב ונשימה כתוצאה מטראומה (TCPA)" – המפורטים בנספחים ג' ו ד' המצורפים לנוהל זה.

ככל שנוכח באירוע רופא בעל רשיון ישראלי המאושר על ידי משרד הבריאות על בסיס פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976, פקודת בריאות העם-1940, ו/או על בסיס כל דין ו/או נוהל מחייב של משרד הבריאות, ואשר הזדהה והציג לפאראמדיק רשיון או תעודה רישמית בתוקף, ואשר משתתף בטיפול באירוע עד סופו, לא יחול הנוהל, הרופא הנוכח יכריז ויקבע את המוות, והרופא הנוכח ימלא את הודעת הפטירה על פי הנחיות משרד הבריאות הנוגעות בדבר ועל פי כל דין.

להלן פעולות הפאראמדיק עד שלב ההכרזה על מוות:

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

- (1) במידה והחליט הפאראמדיק כי נתקיימו כל התנאים לאי ביצוע פעולות ההחייאה או הפסקת פעולות ההחייאה, ובהעדר רופא בשטח, ייצור הפאראמדיק קשר בקו מוקלט עם רופא המוקד הרפואי, יתאר במדויק את מצבו הקליני של המטופל ואת הפעולות שבוצעו על-ידי הצוות ואשר הביאו אותו להחלטה כי ניתן לקבוע בוודאות שהמטופל ללא רוח חיים ואינו בר הצלה.
- (2) במידה וניתן להעביר את כלל הפרמטרים הנמדדים במוניטור או באמצעי מולטימדיה אחר למוקד הרפואי, יש להעביר את הנתונים על מנת שייבחנו על ידי הרופא במוקד.
- (3) רופא המוקד בהתאם להחלטתו, ינחה את הפאראמדיק על ביצוע פעולות נוספות במידה והוא סבור כי יש צורך בכך.
- (4) במידה והרופא סבור כי נתקיימו כל התנאים לקבלת ההחלטה כי המטופל ללא רוח חיים ואינו בר הצלה, יאשר לפאראמדיק הפסקת החייאה ו/או אי התחלת פעולת החייאה. החלטות והנחיות אלה יתועדו ברשומה ברורה ו/או במערכת הממוחשבת של המוקד הרפואי.

ב. פעולות הפאראמדיק לאחר שלב ההכרזה על מוות כאמור בסעיף 4.א.3:

(1) הפאראמדיק יבצע זיהוי של הנפטר כדלקמן:

(1.א.) זיהוי ודאי – באמצעות תעודה בעלת תמונה – בתנאי שהתעודה והתמונה עדכנית ותקינה ולא הושחתו פני הנפטר.

הזיהוי יעשה ע"פ סדר הקדימויות הבא:

תעודת זהות;
או דרכון;
או רישיון נהיגה;
או פנקס חוגר או תעודת קצין של צה"ל.

(1.ב.) זיהוי זמני (שאינו ודאי) –

ע"פ סדר הקדימויות הבא על ידי:

קרוב משפחה מדרגה ראשונה;
קרוב משפחה אחר;
מטפל במוסד רפואי/סעודי;
שכן, מכר, אחר. (כמפורט בטופס הכרזה על מוות – נספח א').

משרד הבריאות
Ministry of Health
Jerusalem ירושלים

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

(1.ג.) ללא זיהוי – יחשב וירשם כ"פלוני אלמוני".

(2) הפאראמדיק ימלא דוח רפואי ע"פ נהלי מד"א ובו יתוארו בפירוט כל הפעולות הרפואיות שננקטו באירוע, ובכלל זה כל מידע רלבנטי שיוכל לסייע לרופא לשכת הבריאות המחוזית או רופא מוסמך בפקודת בריאות העם (להלן: רופא מוסמך) לקבוע את האבחנות לסיבת המוות, בהתאם לטופס הודעת פטירה של משרד הפנים (נספח ב').

(3) הפאראמדיק ימלא טופס הכרזה על מוות ע"י פאראמדיק מד"א (נספח א') לרבות ציון שם הרופא המאשר במוקד הרפואי במד"א ומס' רישונו. הטופס ימולא בשלושה עותקים [המקור יימסר לרופא לשכת הבריאות המחוזית או רופא מוסמך, עותק אחד יוצג לחדר הקירור כפי שיפורט בהמשך ועותק אחד ישמר בידי מד"א].

(4) הפאראמדיק ימלא טופס הודעת פטירה של משרד הפנים (נספח ב') בהתאם לסמכותו לפי סעיף 7 לחוק מרשם האוכלוסין; ימלא את חלק א(1): "פרטים אישיים של הנפטר" בטופס הודעת פטירה, וכן ימלא את חלק א(2): "פרטים על המודיע..." ובו ימלא את פרטיו של המודיע על הפטירה, קרי: פרטיו שלו - הפאראמדיק באירוע המודיע על הפטירה והמבצע נוהל זה.

חלק א(3) "אישור רפואי ופרטי הרופא המאשר" - שבו אמור לאשר ולחתום רופא שראה את הגופה ונכח באירוע, ישאר ריק [קרי: הסעיפים הקטנים: "לפי מיטב ידיעתי המוות אירע ב..", "ראיתי את הגופה", "שם הרופא", "מקום העבודה", "תפקיד", "המען", "תאריך", "חתימה" - ישארו ריקים] והפאראמדיק יעביר עליהם קו אלכסוני. זאת בהתבסס על הוראת סעיף 8 לפקודת בריאות העם סיפא, המאפשרת את מילוי הטופס במלואו ע"י רופא לשכת הבריאות, אף בהעדר ראיית הגופה.

• שאר הסעיפים בהודעת הפטירה ישארו ריקים.

• הטופס ימולא בארבעה עותקים [המקור והעתק ימסרו לרופא לשכת הבריאות המחוזית או רופא מוסמך, העתק אחד יוצג לחדר הקירור - בהתאם לצורך - כמפורט בהמשך ועותק אחד ישאר במד"א].

(5) הפאראמדיק, בסיוע המוקד המפעיל - ידאג להעביר דיווח טלפוני למשטרת ישראל אודות האירוע.

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

- (6) בהעדר קרוב משפחה מדרגה ראשונה, ימתין צוות האט"ן להגעתה של משטרת ישראל למקום. במידה ותידרש המתנה של מעל 20 דקות, יהיה רשאי המוקד לשגר צוות אמבולנס שאינו ניידת או אמבולנס טיפול נמרץ להמתנה במקום האירוע, עד להגעת משטרת ישראל למקום. ככל שיידרש יוכל המוקד להזניק צוות זה לקריאת חירום אחרת.
- (7) במידה והחולה/נפגע נפטר בביתו, ימסור הפאראמדיק למשפחה את כל הרישומים הנדרשים: דוח רפואי, טופס הכרזה על מוות ותרשים מוניטור וכן את טופס הודעת הפטירה.
- (8) הפאראמדיק יבהיר למשפחה מהן הפעולות שיש לבצע לצורך הוצאת רישיון קבורה. בשלב זה, תוכל המשפחה לפנות את הנפטר ממקום האירוע כמקובל, בצירוף מסמכים אלה, ובמקביל תפעל להוצאת רישיון קבורה באמצעות פניה לרופא לשכת הבריאות או רופא מוסמך.
- (9) טופס הודעת הפטירה וטופס הכרזה על מוות על-ידי פאראמדיק, יהוו אסמכתה לקבלת הנפטר לחדר הקירור.
- (10) שחרור גופת הנפטר לקבורה, תיעשה רק לאחר הצגת הודעת פטירה חתומה על-ידי רופא לשכת הבריאות המחוזית או רופא מוסמך ורישיון קבורה.
- (11) במקרה של מוות טבעי במוסד רפואי/סיעודי כהגדרת משרד הבריאות, קביעת המוות ומילוי הודעת הפטירה, יעשו ע"י רופא המוסד. ככל שלא מצוי או נוכח רופא במוסד בעת האירוע, החלטה על הפסקת החייאה או אי התחלת פעולת החייאה תיעשה ע"י הפאראמדיק ואולם האישור הרפואי המופיע בטופס הודעת הפטירה של משרד הפנים (נספח ב') וסיבות המוות יקבעו ע"י רופא המוסד.
- (12) במקרה של מוות ברשות הרבים:
- א. הפאראמדיק יבצע את כל הפעולות המפורטות בסעיף 3. "הנחיות" - בסעיפים 3.א. "הכרזה על מוות" סעיפים קטנים 1-4, עד סעיף 3.ב. "פעולות הפארמדיק לאחר שלב ההכרזה על מוות.." סעיפים קטנים 1-6.
- ב. ימסור העתק מטופס הכרזה על מוות ואת הדוח הרפואי למפקד המשטרה המטפל באירוע.
- ג. המשך הטיפול יהיה באחריות משטרת ישראל, כולל המשך תהליך הוצאת הודעת הפטירה ופינוי הנפטר.

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

ד. פעולות הפאראמדיק בעת פטירת חיילים במחנות צה"ל:

1. הפאראמדיק יבצע את כל הפעולות המפורטות בסעיף 3. "הנחיות" - בסעיפים 3.א. "הכרזה על מוות" סעיפים קטנים 1-4, עד סעיף 3.ב. "פעולות הפאראמדיק לאחר שלב ההכרזה על מוות..". סעיפים קטנים 6-1.
2. ימסור העתק מטופס הכרזה על מוות והדוח הרפואי למפקד הצבאי הבכיר המטפל באירוע.
3. המשך הטיפול יהיה באחריות צה"ל.

(13) במידה והמטופל נפטר במהלך הפינוי לבית החולים, ימשיך צוות האט"ן את פינוי הנפטר לבית החולים הקרוב.
מילוי הודעת הפטירה יבוצע על-ידי רופא המלר"ד בבית החולים, בהתבסס על חוזר משרד הבריאות מספר 29/84 (נפטרים מחוץ לבתי חולים - בדיקה וקביעת המוות בחדר המיון).

ג. מילוי הודעת הפטירה על-ידי רופא לשכת הבריאות והוצאת רישיון קבורה :

רופא לשכת הבריאות יקבל את טופס הודעת הפטירה שבו מולאו הפרטים האישיים של הנפטר וכן פרטי המודיע כפי שמולאו על-ידי הפאראמדיק, בצירוף דוח רפואי, טופס הכרזה על מוות ותרשים מוניטור.

בהסתמך על כל אלה, ובכפוף לסמכותו לפי סעיף 8(ד) לפקודת בריאות העם ישלים רופא לשכת הבריאות את האבחנות לסיבת המוות ויאשר בחתימתו. מאחר והרופא הממלא את הודעת הפטירה לא נכח בעת הפטירה ולא ראה את הגופה יש לציין זאת בצורה מפורשת על גבי הטופס בחלק א(3) לטופס הודעת פטירה.

לאחר מכן יוציא רופא לשכת הבריאות או רופא שהוסמך לכך רישיון קבורה כמקובל.

הואילו להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

נספח א' - טופס הכרזה על מוות ע"י פאראמדיק מד"א

טופס הכרזה על מוות ע"י פאראמדיק מד"א

פרטי פאראמדיק ראש הצוות

שם פרטי	שם משפחה	מספר פאראמדיק	
---------	----------	---------------	--

מועד ומקום הכרזת המוות

תאריך	יום בשבוע	שעת הכרזת המוות	:
-------	-----------	-----------------	---

עיר	כתובת
-----	-------

פרטי הנפטר

שם פרטי	שם נוסף	שם משפחה
---------	---------	----------

תאריך לידה	זכר / נקבה	שם האב	מקום לידה
------------	------------	--------	-----------

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

זיהוי זמני / ללא זיהוי <u>בוצע ע"י (הקף בעיגול ומלא פרטי האדם):</u>	זיהוי ודאי של הנפטר <u>בוצע באמצעות (הקף בעיגול ומלא הפרטים):</u>
1. קרוב משפחה מקרבה ראשונה כן / לא שם ת.ז. ופרטים: _____	1. תעודת זהות מס' _____
2. קרוב משפחה אחר כן / לא שם ת.ז. ופרטים: _____	2. דרכון מס' _____
3. מטפל במוסד רפואי/סיעודי כן / לא שם ת.ז. ופרטים: _____	3. רישיון נהיגה מס' _____
4. שכן / מכר / אחר (הקף בעיגול) שם ת.ז. ופרטים: _____	4. תעודת חוגר/קצין מס' _____
**** במידה ואין זיהוי יש למלא את פרטי הנפטר ע"ש "פלוני אלמוני"	

המשך בעמוד הבא <

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

טופס הכרזה על מוות ע"י פאראמדיק מד"א – המשך

-2-

פרטי רופא מטפל (של הנפטר)

שם פרטי	שם משפחה	מס' טלפון:	מס' רישיון:
---------	----------	------------	-------------

קופ"ח או מוסד רפואי	כתובת טלפונים
---------------------	---------------

תקציר פרטי ונסיבות האירוע

סיבת אי התחלת החיאה או הפסקת פעולות החיאה

פרטי הרופא המאשר את ההכרזה על המוות במד"א

שם פרטי	שם משפחה	מס' רישיון רופא
---------	----------	-----------------

מס' טופס פאראמדיק	מס' אישור במוקד מד"א
-------------------	----------------------

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

תאור נזקים חיצוניים ככל שישנם:

הערות:

שם הפאראמדיק ראש הצוות _____

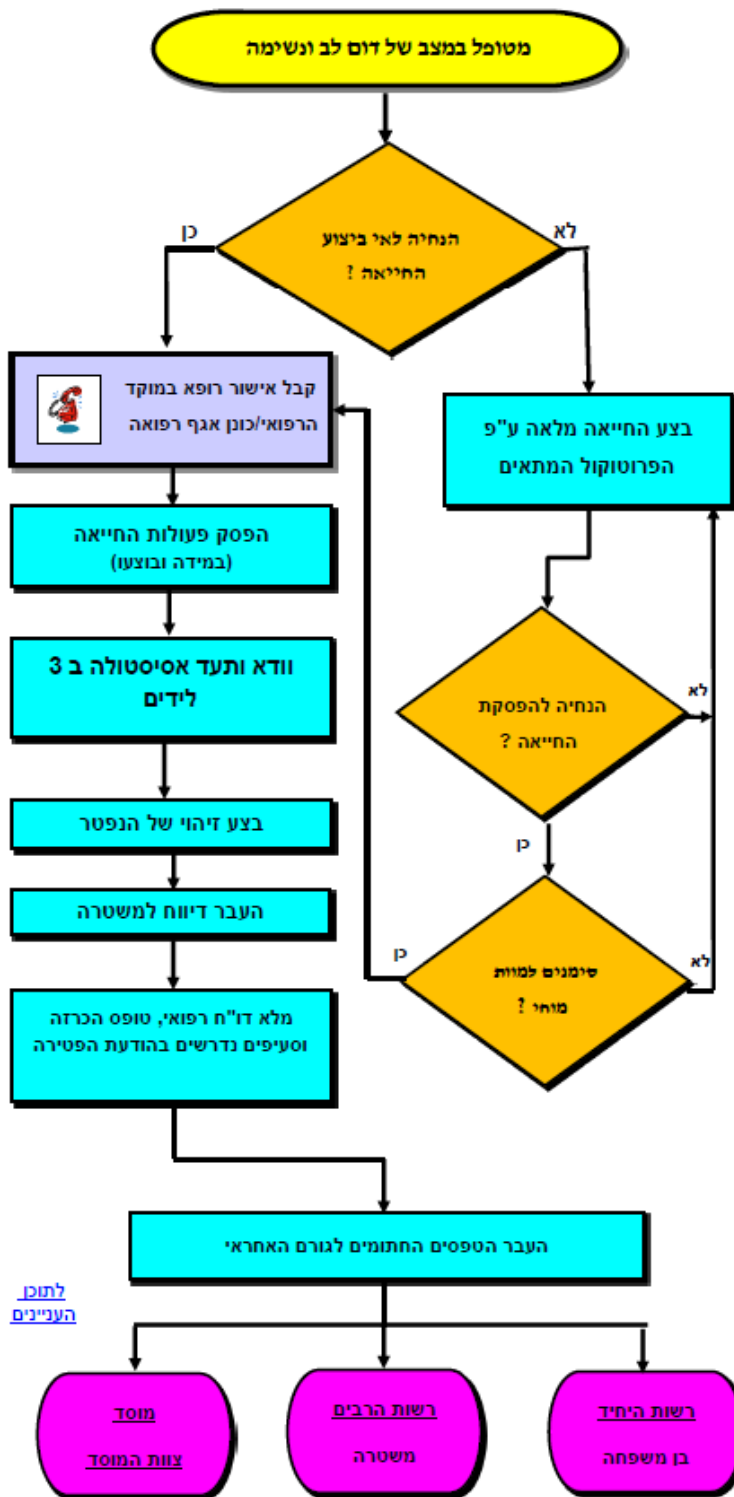
מס' רישיון _____

חתימה וחותמת _____

מצורף תרשים מוניטור 3 לידים

במידה ונדרשים פרטים נוספים נא התקשר למוקד הארצי של מד"א
במספר 03-5350053 ובקש את הרופא התורן או חייג 101.

אי ביצוע/הפסקת פעולות החיאה

לתוכן העניינים

דגשים

אי ביצוע החיאה:

1. מוות ודאי -
 - אבדן צלם אנוש.
 - ניתוק הראש/האגן.
 - צפידת מוות.
 - ריקבון ממושט.
 - כתמי מוות ממושטים.
2. "חולה הנוטה למות" - ע"פ הוראה במסמך רשמי תקף.
3. התנגדות אקטיבית של בני המשפחה - יש להיוועץ ברופא המוקד הרפואי, ולשקול צורך בזימון משטרה.

דום לב ונשימה בטרומה:
יש לפעול ע"פ פרוטוקול דום לב ונשימה כתוצאה מטרומה.

הפסקת החיאה (2 הקריטריונים):

- לאחר 20 דקות של החיאת ALS מלאה, בהן הקצב נשאר אסיסטולה או PEA.
- $EtcO_2 < 10$ mmhg ללא עיסויים.

סימנים למוות מוחי:

- אישונים מורחבים ולא מגיבים לאור.
- היעדר רפלקס קרנית.
- היעדר רפלקס "עיני בובה".

זיהוי ודאי של הנפטר:
תעודה נושאת תמונה -

- תעודת זהות.
- דרכון.
- רישיון נהיגה.
- תעודת חוגר/תעודת קצין.

דגשים נוספים

זיהוי

- א. זיהוי זמני – שלא בהסתמך על תעודה מזהה. הזיהוי הזמני יתבסס על עדות אנושית בזירת האירוע. תעדוף – ע"פ המדרג להלן :
- a. קרוב משפחה מדרגה ראשונה.
 - b. קרוב משפחה אחר.
 - c. מטפל/איש צוות במוסד.
 - d. שכן/מכר.
- ב. ללא זיהוי – שלא ניתן לבצע זיהוי ע"פ המצוין בסעיפים א' ו ב'. במקרים אלו ייחשב ויירשם הנפטר כ"פלוני אלמוני".

תיעוד

הודעת פטירה – יש למלא את הפרטים הבאים **בלבד** :

- פרטים אישיים של הנפטר (א1).
- פרטי המודיע = הפאראמדיק (א2) – כולל חתימה וחותמת.
- אישור רפואי/פרטי הרופא המאשר (א3) – למחוק באמצעות העברת קו.

שונות

1. יש להעביר דיווח למשטרה בכל מקרה של פטירה מחוץ לסתלי מוסד.
2. במידה ונדרשת המתנה של מעל 20 דק' במקום עד להגעת גורם רשמי – ניתן לשגר אמבולנס רגיל לזירת האירוע.
3. בפטירה בבית יש למסור לנציג המשפחה דף וחוברת מידע בנוגע לסידורי לוויה וקבורה. יש לתת הסבר בע"פ בנוגע להליך הוצאת רישיון קבורה.
4. פטירה במוסד רפואי/סיעודי – המשך הטיפול האדמיניסטרטיבי באחריות צוות המוסד.
5. פטירה ברשות הרבים – המשך הטיפול האדמיניסטרטיבי באחריות המשטרה.
6. פטירה במחנה צבאי – המשך הטיפול האדמיניסטרטיבי באחריות הצבא.
7. פטירה במהלך פינוי לב"ח – הפאראמדיק ימלא דו"ח רפואי בלבד. המשך הטיפול בנפטר באחריות ביה"ח.

נספח ד' - פרוטוקול מד"א דום לב ונשימה כתוצאה מטראומה (TCPA)

הגישה לנפגע בדום לב כתוצאה מטראומה

Traumatic Cardiopulmonary Arrest (TCPA)

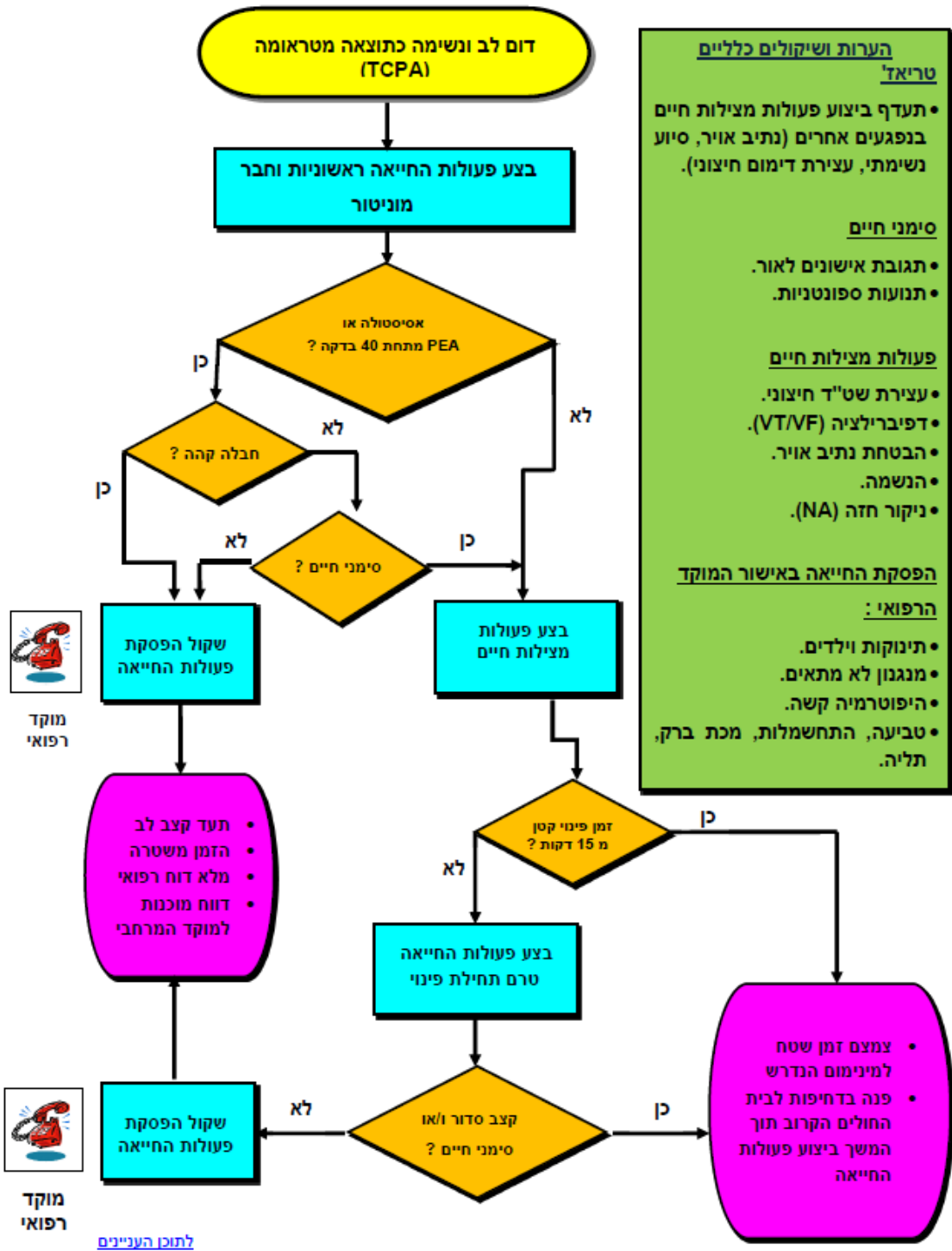
כללי:

1. איש צוות ALS (פאראמדיק או רופא) לא יתחיל בביצוע פעולות החייאה בשטח בכל מקרה טראומה בו קיימים סימני מוות ודאי :
 - אובדן צלם אנוש, ניתוק הראש.
 - צפידת מוות (RIGOR MORTIS).
 - ריקבון ממושט.
 - כתמי מוות ממושטים (LIVOR MORTIS).
2. במקרים בהם אין קורלציה בין המכניזם של הטראומה לבין התוצאה הקלינית (מצב שיכול להיות מוסבר ע"י דום לב שלא נגרם כתוצאה מהטראומה), יש לפעול ע"פ פרוטוקול דום לב.
3. במידה וישנם מספר נפגעים בשטח (אר"ן), יש להתחיל ביצוע פעולות מצילות חיים בנפגעים אחרים - קודם להתחלת החייאה בנפגע עם TCPA.
4. איש צוות ALS מורשה להימנע מביצוע פעולות החייאה בנפגעי **טראומה קרה** אשר בבדיקה הראשונית בשטח נמצאו ללא דופק ונשימה, ובמוניטור נצפה קצב של אסיסטולה או PEA מתחת ל- 40 .
5. בנפגעי **טראומה חודרת**, אשר בבדיקה הראשונית בשטח נמצאו ללא דופק ונשימה, על איש הצוות לבדוק ולחפש סימני חיים אחרים :
 - תגובת אישונים לאור
 - תנועות ספונטניות
 - פעילות חשמלית סדורה במוניטור (כולל PEA)נמצאו סימנים כאלה – יש להתחיל בפעולות החייאה. לא נמצא אף אחד מהסימנים הללו – ניתן להימנע מביצוע פעולות החייאה .
6. **הערך משך פינני צפוי לביה"ח הקרוב**. במצבים בהם משך הפינני לביה"ח הקרוב קטן מ - 15 דקות, יש לצמצם זמן הטיפול בשטח למינימום הכרחי (עצירת דימום חיצוני, הבטחת נתיב אויר *, המשמה) - ולהמשיך בביצוע פעולות ההחייאה במהלך הפינני. עיסוי לב חיצוניים במהלך פינני, ללא מכשור מתאים (מעסה אוטומטי) - אינם יעילים.
7. פעולות ההחייאה ברמת ALS, בנפגעי טראומה עם TCPA, בנוסף לעיסויים והנשמות - סללות:

- דפיברילציה (כאשר הקצב הוא VT או VF).
 - אינטובציה (תוך שמירה על עמוד השדרה הצוארי).
 - ביצוע ניקור חזה בחשד קליני לחזה אויר בלחץ (NA).
 - התקנת עירוי תוך ורידי או עירוי תוך גרמי ומתן סזלים (ע"פ פרוטוקול הטיפול בנפגעי טראומה) – **ללא עיכוב במהלך הפינוי.**
8. במצבים בהם משך הפינוי לביה"ח הקרוב עולה על 15 דקות - יש לבצע פעולות החייה (לרבות ביצוע עיסוי לב חיצוניים) טרם תחילת פינוי. ניתן להפסיק פעולות החייה לאחר 10 דקות במידה והנפגע מצוי עדיין במצב של T CPA .
9. פאראמדיק ראש צוות ALS יתקשר למוקד הרפואי ויקבל אישור מהרופא במוקד הרפואי להפסקת פעולות החייה – במצבים ובמקרים שצינו מעלה .
10. אין להפסיק את פעולות החייה במקרים הבאים :
- בתינוקות וילדים קטנים.
 - כאשר הנפגע מצוי בהיפוטרמיה קשה (חום גוף רקטאלי של 32 מעלות צלזיוס או פחות).
- ככל הניתן יש להמשיך בביצוע פעולות החייה תוך כדי פינוי לביה"ח. במידה ולא ניתן לפנות תוך המשך ביצוע פעולות החייה – יש לקבל הנחיות ברורות מהרופא במוקד הרפואי/כונן אגף רפואה.

11. הערות ודגשים :

- פרוטוקול זה מתייחס לטיפול בנפגע הבודד – במצב בו לא נמצאים בשטח נפגעים נוספים הזקוקים לטיפול רפואי ואינם מטופלים.
- (*) – הבטחת נתיב אויר אינה מחייבת בהכרח ביצוע אינטובציה, בעיקר כאשר מדובר בזמני פינוי קצרים (פחות מ 10 דקות).

נספח ה – הכשרת פאראמדיקים לביצוע נוהל הכרזה וקביעת מוות:

סילבוס הכשרת פאראמדיקים בנוגע לביצוע נוהל והנחיות הכרזה וקביעת מוות.

להלן פירוט התכנים שהועברו לפאראמדיקים במסגרת הכשרה ייעודית לנושא שבנדון :

1. פיזיולוגיה של המוות – הגדרה, סימנים, אבחנה.
 2. אטיולוגיה בקביעת המוות – דום לב ונשימה, מוות מוחי.
 3. הליך קביעת המוות – הכרזה, תיעוד ורישום.
 4. היבטים משפטיים בהליך קביעת המוות.
 5. מודלים לקביעת מוות בארגוני EMS בעולם.
 6. פרוטוקולים ונהלי מד"א – הפסקת/אי ביצוע החייאה, הגישה לנפגע עם דום לב ונשימה כתוצאה מטראומה (TCPA).
 7. דיווח – הודעת פטירה, טופס הכרזה על מוות.
 8. נוהל משרד הבריאות.
- רענון נושאים מרכזיים בהליך קביעת המוות ויישומו יבוצע במסגרת השתלמויות העובדים – אחת ל 2-3 שנים.
 - רק פאראמדיקים שעברו ההכשרה הרלוונטית יאושרו ליישם ולבצע נוהל זה.